

Spoštovani odbornik, deželni svetniki Dežele Furlanije in Julijske Krajine, županja občine Tržič (Monfalcone), predstavniki italijanskih in slovenskih partnerjev projekta Julius in predstavniki medijev.

Pozdravljam vas v imenu župana Občine Postojna g. Jerneja Verbiča, ki se današnjega srečanja zaradi zadržanosti ne more udeležiti. V veliko veselje mi je, da kot predstavnik Občine Postojna in obenem vseh slovenskih partnerjev sodelujem na Dnevu odprtih vrat v Bruslju.

V ozadju se vrta predstavitveni film iz krajev, od koder prihajajo slovenski partnerji projekta in nekaj utrinkov z dosedanjih prireditvev. Na koncu vam bomo zavrteli še predstavitveni film občine Postojna, ki dosega svetovni sloves predvsem zaradi znamenite Postojnske jame pa tudi prelepe okolice, ki jo gotovo tudi vi dobro poznate. Na voljo vam je tudi nekaj predstavitvenih dvd-jev in tiskanega materiala s predstavitvijo naše občine.

V moji mladosti je bila Slovenija del druge države, Jugoslavije. Slovenci smo vedno vedeli, da ne spadamo tja, temveč v zahodno Evropo, zato je v nas vedno tlela želja po samostojnosti. To nam je uspelo po osamosvojitveni vojni v letu 1991, ko smo tudi s podporo Republike Italije prvič v zgodovini postali državljani samostojne države Republike Slovenije.

Vse od leta 1991 smo se trudili pridružiti razvitim državam t.j. Evropski uniji, kar nam je končno uspelo 1. maja 2004. S tem so padle še zadnje meje, ki so nas ločevale od zahoda in Slovenija je postala majhen del velike združene Evrope. Preko različnih projektov čezmejnega sodelovanja smo se pričeli povezovati s sosednjimi državami, predvsem z Italijo, ki nam je najbližja. Za ponazoritev tega dejstva naj povem, da je od Postojne do Trsta le 35 kilometrov in 20 minut vožnje po avtocesti. S povezovanjem so pričele izginjati tudi meje v naših glavah in sedaj smo vsi del velike Evrope v kateri smo teritorialno popolnoma povezani.

Z vstopom v EU, smo pričeli tudi z vključevanjem v različne projekte evropskega teritorialnega sodelovanja - programe čezmejnega sodelovanja Slovenija Italija 2007-2013. Eden takih projektov s katerim smo uspeli skupaj je projekt Julius - raba in ovrednotenje kulturne dediščine ter skupna uporaba športne infrastrukture na čezmejnem območju od Julijskih Alp do Jadrana. Projekt Julius je bil dobro zasnovan, saj je bil ocenjen kot najboljši projekt od prijavljenih na 2. razpis in je bilo zanj pridobljenih več kot 1,3 mio € sredstev evropske unije.

Pobudnik projekta je bila Občina Tržič (Monfalcone), s predstavniki katere smo se srečevali na skupnih sestankih še pred objavo razpisa. Občina Tržič je s svojo lego logistično najbolj dostopna partnerjem v projektu, poleg tega ima veliko izkušenj z vodenjem projektov financiranih iz evropskih skladov. To se odraža tudi pri koordiniranju delovnih nalog posameznih partnerjev projekta Julius. Ob projektu smo s pomočjo vodilnega partnerja zbrisali birokratske, institucionalne in jezikovne pregrade.

Vodilnemu partnerju Občini Tržič je uspelo, da v projektu aktivno sodeluje še 11 zelo raznolikih partnerjev (občine, društva, zavodi). V projektu tako sodelujejo partnerji iz več regij Slovenije tj. Gorenjske (Triglavski narodni park in Občina Jesenice), osrednje Slovenije (Zavod za šport Ljubljana), Notranjske (Občina Postojna), Krasa (Društvo za gorsko kulturo) in partnerji iz Italije - Občina Tržič kot vodilni partner, Občina Codroipo, Občina Ampezzo, Zveza občin Briseghella, Casola Valsenio in Riolo Terme, podjetje INFORMEST, Lokalna akcijska skupina Kras (GAL Karso) in GAM Spinea.

Akronim projekta Julius smo prevzeli iz imena pisatelja, alpinista in ljubitelja gora Juliusa Kugyja, ki je bil po očetu koroški Avstrijec, po materi Slovenec živel pa je v Italiji. Bil je velik ljubitelj gora in Julijskih Alp. Akronim Julius bi bil lahko tudi izpeljanka iz imena gorovja Julijske Alpe, ki teritorialno leži v več državah (Sloveniji, Italiji in Avstriji) in nas je nekoč delilo tako kulturno kot nacionalno. V 1. svetovni vojni je bilo prizorišče največjega spopada na gorskem območju v celotni zgodovini človeštva, in sicer Soške fronte v kateri je padlo preko 300.000 mož.

Projekt Julius nas v sedanjem času teritorialno in institucionalno povezuje. Njegov namen je izboljšati skupno uporabo športnih in rekreativnih objektov na programskem območju s posebnim poudarkom na gorskih športih in na športnih dejavnostih, ki se vršijo v naravnem okolju. V smislu okoljske trajnosti sta glavni smernici projekta ohranjanje okolja in čezmejno sodelovanje, zato se projekt osredotoča predvsem na skupno uporabo struktur za športne dejavnosti v naravi (kot so plezanje, planinstvo in kolesarski turizem).

V sklopu projekta, ki se je pričel 1. novembra 2011 in se bo zaključil 30. oktobra 2013 se izvajajo številne aktivnosti, ki potekajo v več delovnih sklopih:

1. Tehnično vodenje in koordinacija projekta ter operativnih načrtov, finančnega vodenja in nadzora,
2. izobraževanje o gorski in plezalni kulturi, tečajih in tekmovanjih v športnem plezanju (ArrampiMeeting),
3. promocija športnega plezanja in gorništva na različnih skupnih prireditvah s sodelovanjem strokovnjakov in predvajanjem filmov, izgradnja notranjih plezalnih sten, izdelava strategije skupne uporabe obstoječe in nove infrastrukture ter razvoj aktivnosti za zaščito gorskega območja,
4. naše delo pa ne bi bilo dovolj cenjeno, če ne bi aktivno o vsem dogajanju obveščali javnosti, tako preko medijev kot družabnih omrežij. Projekt je predstavljen tudi na Facebooku.

V 11 mesecih, odkar projekt poteka, so bili izvedeni 4 sestanki upravnega odbora, na katerih sodelujejo vodje projekta posameznega partnerja.

Veliko smo naredili na promociji plezalne kulture z različnimi prireditvami tako za profesionalne plezalce, ljubiteljske obiskovalce gora, kot za otroke in mladostnike;

1. z osrednjo 10 dnevno prireditvijo »Gore, Narava, Kultura brez meja« v Tržiču (*Monfalconu*), ki je potekala v začetku septembra 2012,
2. Festivalom gorniškega filma v Codroipu,
3. prireditvami »GORE ZA ŽIVETI... Objemi neskončnost naše narave « v Ampezzu, ter
4. »Med goro in pravljico« v Ospu in Postojni.

Istočasno smo izvajali plezalne tabore, tekmovanja iz športnega plezanja tako na slovenski kot italijanski strani, na katerih sodelujejo udeleženci iz vseh partnerskih mest.

V nadaljevanju bomo uredili oz. zgradili umetne plezalne stene na Jesenicah, v Ljubljani in v Postojni, na italijanski strani pa bomo nadgradili umetno plezalno steno v Codroipu.

Julijske Alpe so bogate tudi s široko paleto rastlinskih in živalskih vrst, ki so deloma endemične in strogo zaščitene. Partner Triglavski narodni park bo v okviru projekta pripravil seznam in zemljevid naravnih in umetnih plezalnih sten na projektnem območju, popisal favno in floro naravnih plezališč v Triglavskem narodnem parku ter sodeloval pri pripravi didaktičnih vsebin za izobraževalne tečaje, pri pripravi vodnika in pri promociji projekta.

Eden od ciljev projekta je tudi promocija kolesarstva, zato bomo v času velike informacijske rasti pripravili elektronski vodnik kolesarskih poti po Krasu, ki bo zajemal celotno projektno področje od Trsta do Postojne. E-vodnik bo sodoben in dosegljiv tako prek spletnih strani kot mobilnih aparatov.

V prihajajočem drugem letu projekta bomo vsi projektni partnerji še naprej izvajali aktivnosti na področju promocije plezanja in obiskovanja gora. Predvsem želimo gore in naravo približati mladim. Med večjimi prireditvami bo januarja 2013 organiziran *Teden gora na Bledu in Jesenicah* in aprila 2013 *Mednarodni festival gorniškega filma v Ljubljani*. Še naprej se bodo odvijali plezalni tabori, tekmovanja iz plezanja, izleti po naravnih poteh v gorskih dolinah ...

Kljub temu, da naša občina na leži na območju gora in da pri nas ni najbolj razvita plezalna kultura smo zelo zadovoljni, da smo se vključili v projekt Julius. Z aktivnostmi izvedenimi v okviru projekta bomo spodbudili plezalno kulturo pri otrocih, mladostnikih in njihovih starših ter jim s tem omogočili tudi druženje. Poskušali jih bomo naučiti uživati v lepotah narave in jo varovati.

Občina Postojna ne sodi v gorsko področje, imamo le nekaj manjših hribov in najvišjo planoto na Primorskem - Nanos. Na njem najdemo tako gorsko rastlinje kot živali npr. gamse.

Bolj znani pa smo po jamah, ki jih je v naši bližini kar nekaj - od že omenjene Postojnske jame do manj znanih pa nič manj zanimivih Pivke jame in Planinske jame. Veliko je tudi jam, ki niso namenjene turistom, temveč zaradi težke dostopnosti zgolj spretnim alpinistom. Morda pa bi bila organizacija alpinističnega spusta v jamo izziv za naslednjo aktivnost, ki jo nameravamo izvesti.

Zahvaljujem se vam za vašo pozornost in vas pozdravljam v imenu slovenskih partnerjev projekta Julius